

Η «ΚΡΙΣΗ» ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ /

ΤΟΜΕΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ

ΚΑΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Γιατί η κρίση είναι μία και δεν είναι κρίση

Μας φαίνεται πως πρέπει να προσεγγίσουμε αυτό το σύμπλεγμα λόγων και γεγονότων που κωδικοποιήθηκαν ως «κρίση στον Έβρο» αποτινάσσοντας από πάνω μας το ιδίωμα, το λεξιλόγιο, τους επιτισμούς της κρίσης. Να ξεφορτωθούμε τη γλώσσα του έκτακτου συμβάντος, τη γλώσσα του θεάματος της εισβολής και της ευθείας απειλής της εθνικής κυριαρχίας σημαίνει να ξεφορτωθούμε την καθολικά αποδεκτή γλώσσα του ελληνικού κράτους. Για να το κάνουμε αυτό, θα πρέπει να εμπλακούμε σε μία απόπειρα αποδιάρθρωσης του λόγου της κρίσης των συνόρων: να δούμε πώς και γιατί τίποτε το απρόοπτο ή το μη προβλέψιμο από τους κρατικούς αρμόδιους δεν συνέβη και δεν συμβαίνει στα ελληνοτουρκικά σύνορα, τίποτε που να κείται έξω από την πολιτική, καταλαβαίνοντας παράλληλα την ειδική συνάφεια, την πραγματική συσχέτισή της με τον πόλεμο.

Πολύ πριν και πολύ μετά την «μάχη του Έβρου», πριν αλλά και μετά την ένοπλη ισχύ, την στρατιωτική ανάπτυξη, την γενικευμένη χρήση βίας, η πολιτική και ο πόλεμος συναντιούνται στους κοινούς τους σκοπούς, στις κοινές τους ουσίες: την καπιταλιστική οργάνωση της εργασίας, την διαχείριση του ταξικού ανταγωνισμού. Ειπωμένο διαφορετικά: θυμόμαστε ότι όταν μιλάμε για πολιτική, μιλάμε ουσιαστικά για εργατική πολιτική. Θυμόμαστε επίσης ότι όταν μιλάμε για πόλεμο, αναφερόμαστε στην πολιτική με άλλα μέσα, επομένως η εικόνα του πολέμου μπορεί να αποκαλυφθεί σαν εργατική πολιτική με άλλα μέσα. Στο πεδίο που διανοίγεται μεταξύ των παραπάνω σημείων -πολιτική, πόλεμος, ταξικός ανταγωνισμός, μέσα- θα πρέπει να ανακαλύψουμε ξανά τα σύνορα και το σύνορο, όχι σαν πράγματα, όχι σαν αντικείμενα, όχι σαν κλειστές ή ανοιχτές πόρτες, αλλά σαν διαδικασίες, σαν μέθοδο, σαν πρακτικές της διαχείρισης αφενός του καπιταλιστικού καταμερισμού της εργασίας και αφετέρου του εντεινόμενου διακρατικού ανταγωνισμού.

Θυμόμαστε: το 2015 η πολιτική διαχείριση της μετανάστευσης του πολυεθνικού προλεταριάτου επενδύθηκε ως προσφυγική, ανθρωπιστική κρίση. Το 2020 ο δημόσιος λόγος συγκροτείται πάνω στην έκτακτη ανάγκη της μεταναστευτικής κρίσης ως πο-

λιορκίας, ασύμμετρης απειλής, εισβολής. Χρειάζεται να καταλάβουμε λοιπόν την κρίση/έκτακτη ανάγκη ως τη φρασούλα που χρησιμοποιεί το ελληνικό κράτος προκειμένου να αξιοποιήσει παραγωγικά τα συμβάντα, να τα διαχειριστεί προς όφελος των συμφερόντων του, να διαχειριστεί την αταξία, όχι να επιβάλλει την τάξη.

Ας γυρίσουμε όμως στον Έβρο: λέμε πως αυτό που συνέβη εκεί, δηλαδή η υπερένταση του милитарισμού, η ανακατασκευή των συνόρων σαν εμπόλημα ζώνη, οι πειραματικές δοκιμές ενός ώριμου στρατοαστυνομικού συμπλέγματος ενάντια στο πολυεθνικό προλεταριάτο, είναι το απαραίτητο θέμα της συνοριακής κρίσης που θα επιτρέψει την περαιτέρω στρατιωτικοποίηση των συνόρων και την αμειλίκτη παραγωγικότητά τους: την εμπέδωση της παρανομίας και της πολιτικής απαγόρευσης των μεταναστριών, είναι το άλλο μισό των στρατοπέδων. Αυτό ακριβώς που συμβαίνει (και) στην Λέσβο: η κρατικά οργανωμένη υποτίμηση του πολυεθνικού προλεταριάτου και οι ανταγωνισμοί για την νομή των εξουσιών, των υλικών και των πολιτικών προσόδων που συνεπάγεται η ανάληψη αυτής της αρμοδιότητας.

Στα όσα ακολουθούν θα αποπειραθούμε να υποστηρίξουμε πως η κρίση στον Έβρο έχει συγκεκριμένη χρησιμότητα για το ελληνικό κράτος σαν τομή της μεταναστευτικής και εξωτερικής του πολιτικής, παράλληλα, υπάγεται σε μία μεγαλύτερη διαδικασία νομικής και πραγματικής αναδιάρθρωσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο- πως, τελικά, όλη αυτή η βία σε βάρος του πολυεθνικού προλεταριάτου -τόσο στα σύνορα όσο και στα στρατόπεδα συγκέντρωσης- δεν είναι άσκοπη βαρβαρότητα αλλά είναι ουσιαστική εργατική πολιτική.

Η αμέσως προηγούμενη «κρίση»: τα νησιά

Σίγουρα το θυμάστε: η τελευταία «κρίση» μεταναστευτικής πολιτικής είχε εντατικοποιηθεί στον άξονα των τοπικών κοινωνιών. Οι νησιώτες ετοιμάζονταν για «ολομέτωπη σύγκρουση»¹ και οι αστυνομικές δυνάμεις του κεντρικού κράτους θα υποδέχονταν από «ομάδες περιφρούρησης». Ταυτόχρονα, φασίστες από την Ευρώπη συναντούσαν τους φίλους τους στη Μυτιλήνη και διενεργούσαν εμρηψτικά

πογκρόμ. Λίγες μέρες πριν την «εισβολή» στον Έβρο, στη Μυτιλήνη και στη Χίο οι αγανακτισμένοι κάτοικοι συμπλέκονταν σε επεισόδια με τους μπάτσους και η εφ. Καθημερινή μας μιλούσε για «πεδίο μάχης»:

Από τις 02:00 ως τις 04:00, όταν οι συγκεντρωμένοι κάτοικοι απωθήθηκαν, 10 διμοιρίες ΜΑΤ που έφτασαν στο λιμάνι με το πλοίο «Πήγασος» ενισχυμένες με δυνάμεις της Αστυνομίας που βρίσκονταν ήδη στο νησί συγκρούστηκαν κάνοντας χρήση χημικών και χειροβομβίδων κρότου-λάμψης με εκατοντάδες πολίτες που είχαν συγκεντρωθεί για να εμποδίσουν την αποβίβασή τους²

Έχουμε την άποψη ότι το ύψος της βίας, τόσο απέναντι στα φυσικά πρόσωπα που αποτελούν φορείς της παρουσίας του κεντρικού κράτους (τους μπάτσους) και στους πολιτικούς του εκπροσώπους (το Μητράκη) όσο και απέναντι στους ίδιους τους/τις πολυεθνικούς προλετάρους δεν αποτελεί έκφραση της άρνησης των αγανακτισμένων φασιστών απέναντι στην δημιουργία κλειστών δομών: δεν αφορά αυτή καθαυτή την ύπαρξη των μεταναστ(ρι)ών στο έδαφος «τους», αλλά συνιστά την απαραίτητη εκείνη κλιμάκωση που επιτρέπει στο θέαμα της παραγόμενης κρίσης να εξελιχθεί και να φτάσει σε αποτελέσματα.

Χρειάζεται να καταλάβουμε τις τοπικές κρίσεις μικρότερης ή μεγαλύτερης έντασης, (βίας, ρατσιστικής βαρβαρότητας, ωμού ελληνικού μικροαστισμού και φονικότητας, φασιστικών επιθέσεων) σαν μορικούς πολέμους -κεντρικής πολιτικής εξουσίας και τοπικών κόμβων εξουσίας- που συνιστούν μέσα διαπραγμάτευσης. Αλλιώς: ο οπλισμένος ρατσισμός των κατοίκων, εμπόρων, ξενοδόχων, «πολιτών» είναι η βίαιη εκδοχή της διαπραγμάτευσης των ρατσιστών με το κράτος τους για την διεκδίκηση της εξουσίας στη νομή και την διάθεση των χρηματικών ροών, για την εξουσία της ταξινόμησης του πολυεθνικού προλεταριάτου στον χώρο και τον χρόνο ανάλογα με τα ειδικά τοπικά υλικά συμφέροντα.

Ξανά: οι φασίστες νησιώτες που αναπαρίστανται ως αδιαφοροποίητος όχλος αγανακτισμένων δεν είναι μόνο αυτό στη ζωή τους: είναι έμποροι, εργολάβοι, ξενοδόχοι, εστιάτορες, με το άλμα μίας αφαίρεσης: ιδιοκτήτες. Παράλληλα, κάποιοι καταλαμβάνουν

θέσεις τοπικής εξουσίας: σε δημοτικά συμβούλια, σε εκκλησίες, σε σχολεία. Εκτός από αυτό είναι και ψηφοφόροι: της κεντρικής κυβέρνησης και των τοπικών εξουσιών. Και τόσο αναμεταξύ τους, όσο και με το κεντρικό κράτος, υπάρχουν πολιτικοί συσχετισμοί ισχύος. Το είδος των θεαματικών εντάσεων που συνέστησαν μία ιδιότυπη τοπική «έκτακτη ανάγκη» πρέπει να μπορούν να αναχθούν στη θεμελιώδη δομή των σχέσεων των ελλήνων ρατσιστών με το κράτος τους: προστασία της ιδιοκτησίας - πρόσβαση στην εξουσία - απολαβές διαμέσου αυτής της πρόσβασης.

Ας προτείνουμε και κάτι άλλο: το σύνολο των δειγμάτων μεταναστευτικής πολιτικής του τελευταίου έτους τείνει σε μία διαδικασία εξορθολογισμού των δομών, αυστηροποίησης του εγκλεισμού του πολυεθνικού προλεταριάτου και επανάκτηση της υλικής και πολιτικής ισχύος του στρατοαστυνομικού συμπλέγματος. Δείχνει προς εσωτερικές αναδιατάξεις εντός της πολιτικής οικονομίας της διαχείρισης της μετανάστευσης³. Έτσι, οι νησιώτες, οι χωριάτες και οι κάθε λογής τοπικοί φασίστες-ιδιοκτήτες-ψηφοφόροι χώνονται δυναμικά ώστε να εξασφαλίσουν την πρόσδεσή τους στους νέους σχηματισμούς ροής των χρηματοδοτήσεων.

Ας μην αναρωτιώμαστε εάν φτάνει το κράτος μέχρι τη Μυτιλήνη: κι αυτοί κράτος είναι! Αλλιώς γιατί να είχαν «αντιπρόταση» για την χωροθεσία της κλειστής δομής;

«Εναλλακτική» πρόταση χωροθέτησης για τη δημιουργία νέας δομής υποδοχής μεταναστών στη Λέσβο διακινούν από χτες οι τοπικές αρχές, σε μια προσπάθεια να φανεί ότι έχουν αντιπρόταση, λίγο πριν λήξει το τελεσίγραφο από την πλευρά του υπουργείου Μετανάστευσης προς την τοπική αυτοδιοίκηση.⁴

Κι αλλιώς γιατί όλα αυτά τελείωσαν, μόλις ξεκίνησε η «εισβολή»; Διαβάζουμε στις 28.02.2020:

Σε αμοιβαία επωφελή λύση για την χωροθέτηση των κλειστών δομών έφτασαν κατά πληροφορίες κυβέρνηση και τοπικοί άρχοντες Λέσβου, Χίου και Σάμου ύστερα από την σχεδόν τρίωρη σύσκεψη υπό τον Κυριάκο Μητσοτάκη και με τη συμμετοχή του Υπουργού Εσωτερικών, Τάκη Θεοδωρικάκου, του Υπουργού Επικρατείας, Γιώρ-

ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Το ελληνικό κράτος λέει ότι η Τουρκία «εργαλειοποίησε» τους/τις μετανάστ(ρι)ες για να ασκήσει πιέσεις στην Ευρώπη μέσω της Ελλάδας. Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να παραδεχτούμε ότι, πράγματι, η Τουρκία χρησιμοποίησε τους μετανάστες για τους σκοπούς της εξωτερικής της πολιτικής. Άλλωστε αυτό κάνουν όλα τα καπιταλιστικά κράτη: από την μια μεριά συμμετέχουν, υποστηρίζουν και υποδαυλίζουν πολέμους στην περιφέρειά τους ενώ απ' την άλλη μιλούν τότε για «πρόσφυγες» και τότε για «παράνομους μετανάστες». Όμως επειδή ζούμε στην από δω μεριά των συνόρων κι όχι στην Ιστανμπούλ, πρέπει αμέσως μετά ν' αναρωτηθούμε: «κοίτα ποιος μιλάει!».

Τι να πρωτοθυμίσουμε άραγε; Τις «επιχειρήσεις-σκούπα» και τις απελάσεις των αλβανών μεταναστών εργατών τη δεκαετία του 1990 κάθε φορά που η ελληνική εξωτερική πολιτική έκρινε ότι πρέπει να πιεστεί η γειτονική Αλβανία; Ή μήπως τη διαρκή «έκκληση για ευρωπαϊκή αλληλεγγύη» (δηλαδή λεφτά) από τότε που το ελληνικό κράτος ανέλαβε να γίνει ο συνοριοφύλακας της Ευρώπης από το 2003 και μετά; Τον κάποτε υπ.αμ. Καμμένο τον θυμάστε, που απειλούσε τις ευρωπαϊκές χώρες ότι «θα τις γεμίσει τζιχαντιστές», στα πλαίσια της «διαπραγμάτευσης» των σοσιαλ/ψεκασμένων με την τρόικα; Δεν θα επιμείνουμε άλλο στα παραπάνω, θεωρώντας τα γνωστά. Θα θυμίσουμε όμως μια άλλη περίπτωση, αντιτουρκικής μάλιστα, εργαλειοποίησης που συνεχίζεται ακόμα: είναι η αντι-μεταναστευτική ναυτική αποστολή του ΝΑΤΟ στο Αιγαίο. Αυτή ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2016, μετά από ελληνική επιμονή και τουρκικές διαφωνίες που συνεχίζονται μέχρι και σήμερα, με στόχο την επιτήρηση των τουρκικών ακτών εκ του μακρόθεν και την έγκαιρη ειδοποίηση της ακτοφυλακής των δύο χωρών για τυχόν σκάφη που μεταφέρουν μετανάστ(ρι)ες. Μάλιστα, η ελληνική εξωτερική πολιτική είχε αρχικά την απαίτηση, που δεν της πέρασε φυσικά, τα νατοϊκά πλοία να περιπολούν κι εντός των τουρκικών χωρικών υδάτων! Τι λέτε λοιπόν; Τελικά ποια χώρα της περιοχής είναι η «πρώτη διδάσσα της εργαλειοποίησης»; Ποια χώρα ενέταξε ήδη από το 2015 τον στρατό της, ως «ανθρωπιστική» (τότε) συνιστώσα της μεταναστευτικής της πολιτικής;

ΣΤΙΣ ΝΑΡΚΕΣ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ...

Το γνωστό σύνθημα που φωνάζουμε στις πορείες είναι, προφανώς, διαχρονικά εύστοχο. Ας θυμίσουμε λοιπόν εδώ τι συμπυκνώνει σε τέσσερις λέξεις η πρώτη του φράση, μιας και θα μας χρειαστεί για παρακάτω. Τα σύνορα του ποταμού Έβρου είναι τα μοναδικά, εν μέρει, χερσαία ελληνοτουρκικά σύνορα και γι' αυτό τον λόγο τα πλέον στρατιωτικοποιημένα. Τα στρατιωτικά επιτελικά σχέδια για την περιοχή είναι βασισμένα σε μεγάλους σχηματισμούς μάχης (το Δ' Σώμα Στρατού από την ελληνική πλευρά, με έδρα την Ξάνθη) με εκατοντάδες τεθωρακισμένα και δυνάμεις πυροβολικού. Ως επιπλέον μέτρα αμυντικής θωράκισης περιλαμβάνονταν και μεγάλες εκτάσεις με ναρκοπέδια, τα οποία έχουν εν πολλοίς αντικατασταθεί εδώ και χρόνια από μεγάλες αντιαρματικές τάφρους και φυσικά το φράχτη, από το 2011 και μετά. Μέχρι να συμβούν αυτά όμως, κάθε τόσο δημοσιεύονταν ειδήσεις σαν την παρακάτω 1:

[...] τα όνειρα επτά Πακιστανών που επιχειρήσαν να διαβούν με τη βοήθεια Τούρκων και Ελλήνων δουλεμπόρων τα ελληνοτουρκικά σύνορα στην περιοχή του Σουφλίου έγιναν κομμάτια, όταν έπεσαν σε ναρκοπέδιο του στρατού... Το βέβαιο είναι ότι από το 1999 έως και χτες, σύμφωνα με στοιχεία του Γενικού Επιτελείου Στρατού, 31 λαθρομετανάστες σκοτώθηκαν από νάρκες στην προσπάθειά τους να περάσουν παράνομα από την Τουρκία στην Ελλάδα μέσω του Έβρου, που λόγω της υψίστης στρατιωτικής σημασίας αποτελεί ίσως την πλέον ναρκοθετημένη ελληνική μεθόριο.[...]

Ενώ τα ναρκοπέδια ήταν η πλέον μαζική αιτία θανάτου μεταναστών στον Έβρο, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η διάταξη του στρατο-αστυνομικού συμπλέγματος στην ευρύτερη περιοχή ήταν και είναι πολύ πυκνή για, τουλάχιστον, ένα ακόμα «σοβαρό εθνικό λόγο»: την συστηματική τρομοκράτηση των «μειονοτικών χωριών». Είτε με στρατό, είτε με μπάτσους, είτε με παρακρατικούς διαφόρων ειδών και διασταυρώσεων (τάγματα εθνοφυλακής, φασίστες, υπαλλήλους της ΕΥΠ κ.α.) η περιοχή τελεί υπό ασφυκτικό έλεγχο, ειδικά όταν υπάρχουν ανάλογες οδηγίες από τα κέντρα αποφάσεων.

Κι έχουμε την ισχυρή πεποίθηση ότι, ακόμα και πριν την πρόσφατη κρίση του Έβρου, η στρατο-αστυνομία του ελληνικού κράτους βρισκόταν σε διαρκή συναγερμό, ειδικά από το 2015 κι έπειτα. Δεν χρειάζονταν καν η παραδοχή του Τσίπρα ότι «κι εμείς είχαμε κλείσει τα σύνορα τον Δεκέμβριο του '15». Φτάνουν τα διαρκή δημοσιεύματα κι οι εκθέσεις των διεθνών οργανισμών για συστηματικά push-backs στον ποτάμι, για απαγωγές και παράνομες επαναπροωθήσεις μεταναστών, για βασανισμούς από κουκουλοφόρους στα σύνορα, για θανάτους κάτω από περιέργες συνθήκες κ.α. Δεν είναι καθόλου τυχαίο επίσης ότι, σε όλο τον άξονα της Εγνατίας, συμβαίνουν σταθερά αστυνομικές καταδίωξεις οχημάτων που μπορεί να μεταφέρουν μετανάστες, πολλές από τις οποίες καταλήγουν σε αιματηρά και πολύνεκρα τροχαία.

Αυτή είναι, σε πολύ αδρές γραμμές, η αντιμεταναστευτική «κληρονομιά» του Έβρου, η στρατιωτικοποίηση της οποίας ήταν ιδιαίτερα ώριμη, όπως δείξαμε.

γού Γεραπετρίτη, του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, Νότη Μητράκη, κυβερνητικού εκπροσώπου, Στέλιου Πέτσα και των Αντιπεριφερειάρχων Μυτιλήνης και Χίου, καθώς και των Δημάρχων από τα τρία νησιά του Βορείου Αιγαίου. [...] Κατά την επικείμενη επίσκεψή του, μάλιστα, στο υπό ανέγερση κλειστό κέντρο της Σάμου, ο Κυριάκος Μητσοτάκης αναμένεται να εξαγγείλει και τα αντισταθμιστικά οφέλη, εν είδει οριζόντιων οικονομικών μέτρων, αλλά και ειδικών παρεμβάσεων για τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε νησιού.⁵

Βέβαια, απ' όσο καταλάβαμε ο Μητσοτάκης δεν πήγε στη Σάμο, πήγε όμως στον Έβρο, κι αν καταλάβαμε καλά, το ίδιο είναι.

Meanwhile in Europe...

Στο διάστημα των τελευταίων μηνών, η ευρωπαϊκή γραφειοκρατία συζητούσε την περαιτέρω οχύρωση των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε. και την επικαιροποίηση των σχετικών συνθηκών και κανονισμών (Νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Μετανάστευσης, Δουβλίνο III) προς αυτή την κατεύθυνση (δες και το σχετικό sidebar). Στις 17/01 η Καθημερινή μας παρέθετε την σχετική άποψη του Μαργαρίτη Σχοινά, αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

[...] Το Δουβλίνο πέθανε οριστικά... Αναφέρθηκε ωστόσο και στην αναγκαιότητα να υπάρχει ένα plan B, ένα σχέδιο «πυρόσβεσης», για το ενδεχόμενο που η Ευρώπη θα χρειαστεί να αντιμετωπίσει αυξημένες ροές, όπως εκείνες του 2015. [...] Ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν αναφέρθηκε επίσης στην προστασία των ευρωπαϊκών συνόρων μέσω της νέας ευρωπαϊκής συνοριοφυλακής και ακτοφυλακής ως βασικού πυλώνα της ολιστικής αντιμετώπισης του μεταναστευτικού ζητήματος. Σε λίγους μήνες ο νέος Frontex, η κοινή συνοριοφυλακή και ακτοφυλακή, θα μπορεί να χειρίζεται μαζί με τις εθνικές αρχές τα εξωτερικά σύνορα, ενώ έως το 2027 θα διαθέτει 10.000 άτομα μόνιμο προσωπικό, με εξοπλισμό και κοινοτικές στολές, σύμφωνα με τον κ. Σχοινά, που μίλησε για «κοινή ομοσπονδιακή διαχείριση των ευρωπαϊκών συνόρων».⁶

Ένα μήνα αργότερα, στις 16/02 μαθαίναμε περισσότερα για την ελληνική τοποθέτηση, παρατηρώντας το ίδιο «άγχος» και στον Κουμουτσάκο:

[...] η Ελλάδα έχει προτείνει τη δημιουργία ευρωπαϊκού μηχανισμού επιστροφών και την ενίσχυση των οικονομικών ανταποδόσεων για τις τρίτες χώρες που θα συνεργάζονται... Ακόμα πιο σημα-

ντικό είναι το ελληνικό αίτημα για τη δημιουργία μηχανισμού έκτακτης ανάγκης – έναν μηχανισμό αυτόματης αλληλεγγύης... αυτός ο μηχανισμός θα ενεργοποιείται αυτόματα σε περίπτωση μεγάλης προσφυγικής κρίσης. Θα πρόκειται για μια εγγύηση ότι σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο η Ελλάδα δεν θα μείνει μόνη της και οι υπόλοιπες χώρες θα σπεύσουν να αναλάβουν το βάρος που τους αναλογεί. [...]

Στις 25/02 αυτό το «νέο 2015» πλησίαζε ολοένα και περισσότερο:

«Θα ζήσουμε ένα δεύτερο 2015 εάν δεν βοηθήσουμε τα κράτη στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αντιμετωπίσουν αυτές τις ροές», διεμήνυε ο Υπ.Εσ. της Γερμανίας Χορστ Ζεεχόφερ. «Η προσφυγική - μεταναστευτική πίεση στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πολύ μεγάλη. Γύρω μας βλέπουμε πολλές συγκρούσεις, οι οποίες προκαλούν τη φυγή πολλών ανθρώπων».⁸

Η κρίση ξεδιπλώνεται...

Το σκηνικό λοιπόν είχε στηθεί, οι κάμερες ήταν στη θέση τους κι οι υπεύθυνοι στα πόστα τους, σε Ελλάδα κι Ευρώπη. Το έργο με τίτλο «το νέο 2015» ξεκινούσε. Η απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης στις 27/2 να ανοίξει τα σύνορα της χώρας ώστε «να κατευθυνθούν προς την Ευρώπη» μερικές χιλιάδες μετανάστες προσέφερε την τέλεια ευκαιρία στο ελληνικό σύμπλεγμα της ασφάλειας. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα η κρίση στα σύνορα του Έβρου αρχίζει την παρασκευή 28/02 ως πρώτη εφαρμογή του δόγματος αποτροπής όπως αυτό καταγράφεται στην Εφ.Συν⁹:

Εξαιρετικά κρίσιμα αναμένεται να είναι τα επόμενα 24ωρα, καθώς ο κίνδυνος να ξεσπάσει νέα προσφυγική κρίση στα ελληνικά σύνορα είναι ορατός μετά την αλλαγή τακτικής του προέδρου Ερντογάν που δεν έχασε την ευκαιρία να επιτεθεί στον Πούτιν.

Το σχήμα που αποτυπώνεται είναι γνωστό: ο Ερντογάν χάνει στο Ιντλίμπ - ο Ερντογάν πιέζεται - Η Ελλάδα πιέζεται - η Ευρώπη πιέζεται - ο Ερντογάν εκβιάζει και εργαλειοποιεί. Όμως, η εξέλιξη αυτού του επεισοδίου έμελλε να είναι πολύ διαφορετική από το καλοκαίρι του ανθρωπισμού. Το ελληνικό κράτος επέλεξε να στήσει κάτι πολύ περισσότερο από μια αστυνομική επιχείρηση «απόθησης» μεταναστών από τα ελληνικά σύνορα. Κινητοποίησε

παράλληλα διάφορα τμήματα του στρατού (μεταξύ των οποίων και τις ειδικές του δυνάμεις), τάγματα της εθνοφυλακής (τους αναγνωρισμένους παρακρατικούς του δηλαδή) κι από πίσω κατέφθαναν πολλοί ακόμα, μεταξύ των οποίων φασίστες, ντόπιοι κι ευρωπαίοι. Τι συνέβαινε;

Το ΚΥΣΕΑ (Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας) που συνεδρίασε την Κυριακή 1η Μάρτη, ανέλαβε να μας εξηγήσει¹⁰:

[...] Τις τελευταίες μέρες, η Ελλάδα δέχεται αιφνίδια, μαζική, οργανωμένη και συντονισμένη, πίεση από μετακινήσεις πληθυσμών στα ανατολικά, χερσαία και θαλάσσια, σύνορά της... Υπό τις συνθήκες αυτές, η παρούσα κατάσταση συνιστά ενεργή, σοβαρή, εξαιρετική και ασύμμετρη απειλή κατά της εθνικής ασφάλειας της χώρας. Τα συγκεντρωμένα άτομα χρησιμοποιούνται ως πιόνια από την Τουρκία για την άσκηση διπλωματικής πίεσης.[...]

Μετά από μια τέτοια παρουσίαση της κατάστασης στον Έβρο θα ήταν λογικά αναμενόμενη η τύχη των, κατά το ΚΥΣΕΑ, «πιονιών»: πλήρης απαγόρευση των αιτήσεων ασύλου για ένα μήνα, άμεση σύλληψη χωρίς καταγραφή όσων εισέρχονται σε ελληνικό έδαφος και μεταφορά τους σε κέντρα κράτησης και επιστροφής.

Τις αμέσως επόμενες ημέρες έκαναν την εμφάνισή τους διάφοροι ειδικοί¹¹ με βαριές υπογραφές, οι οποίοι δεν μάσησαν καθόλου τα λόγια τους:

[...] Ο Πρόεδρος Ερντογάν... προχώρησε στην εργαλειοποίηση των βασικών και κυρίαρχων δυνατοτήτων ή υβριδικών εργαλείων (ή και «όπλων» θα μπορούσαμε να πούμε) που κατά τη γνώμη του διαθέτει στην εργαλειοθήκη της η Τουρκία. Αυτά είναι γνωστά για την Τουρκία, σαν «τα τρία m»: Migrants, Military, Mosques δηλαδή στα ελληνικά: Μετανάστες, Ένοπλες Δυνάμεις και Τζαμιά.

...Είναι αυταπόδεικτη λοιπόν η εισβολή, και είναι υβριδική γιατί γίνεται από άοπλους πολίτες. Η υβριδική εισβολή είναι για τις Ένοπλες Δυνάμεις ο χειρότερος «εφιάλτης». Ο εχθρός δεν επιτίθεται με αποβατικές δυνάμεις, πυρά και αεροπορία αλλά με αθώους και άοπλους πρόσφυγες και μετανάστες. Δεν κρατάνε πολυβόλα και τουφέκια αλλά μωρά, και αντί για σχηματισμούς μάχης είναι οικογένειες με γυναικόπαιδα. Τα όπλα μας είναι άχρηστα για την αντιμετώπιση των εισβολέων. Δεν πρέπει, εφόσον είναι δυνατόν, να χυθεί ούτε σταγόνα αίμα. Δική τους ή δική μας [...]

Δύσκολα μπορεί να χωρέσει μεγαλύτερη δια-

στροφή της πραγματικότητας σε λιγότερες λέξεις. Κι είναι σχεδόν αδύνατον να «πειστεί» ο/η οποιοσδήποτε/οποιαδήποτε για μια κάποια «εισβολή που γίνεται με μωρά», εκτός αν έχει σαπίσει από τον ρατσισμό μέχρι το τελευταίο του κύτταρο. Και δυστυχώς αυτοί κι αυτές δεν είναι καθόλου λίγοι/ες.

Ένας καθηγητής-σταρ της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, κατέθετε μία άποψη σύμφωνα με την οποία το παιχνίδι «έχει αλλάξει πίστα» εκ μέρους πάντα της Τουρκίας:

Επί παραδείγματι, εξακολουθούμε να ανησυχούμε για την πιθανότητα θερμού επεισοδίου μεταξύ των δύο χωρών. Στην πραγματικότητα, το τριήμερο της Καθαράς Δευτέρας ξεπεράσαμε το επίπεδο ενός θερμού επεισοδίου. Αποκρούσαμε απόπειρα εισβολής. Ο όρος «εισβολή» δεν περιλαμβάνει μόνον ένοπλη επίθεση με τεθωρακισμένα, ελικόπτερα και αεροπλάνα. Στη στρατιωτική αντίληψη «εισβολή» μπορεί να είναι οτιδήποτε υποτάσσει τον αντίπαλο. Είχαμε απόπειρα εισβολής άλλου τύπου από την ένοπλη, αλλά εισβολή με όλες τις συνέπειες που θα είχε, εάν επιτύχανε. Τα όσα συνέβησαν μας υποχρεώνουν να εκτιμήσουμε από το μηδέν τη στάση μας έναντι της Τουρκίας.¹²

Διαρκής συναγεμμός: πλήρης ανάπτυξη στρατιωτικών, αστυνομικών και παραστρατιωτικών δυνάμεων. Η κρίση είναι ευκαιρία και είναι ευκαιρία για κρίση. Κρίση-ευκαιρία-αξιοποίηση: Τα ελληνοτουρκικά σύνορα πρέπει να είναι υπό τη μόνιμη απειλή της παραβίασής τους: αυτό είναι το νόημα της μη λήξης του συναγεμμού. Τα ελληνοτουρκικά σύνορα ως σύνορα της ευρώπης πρέπει να είναι υπό πολιορκία: να συνιστούν μία μόνιμη πηγή διακινδύνευσης. Γιατί έτσι: α) το ελληνικό κράτος πιέζει τους εταίρους του στο «φλέγον» θέμα του «προσφυγομεταναστευτικού» κι αυτοί τα σκάνε, (δες σχετικό sidebar) β) το ελληνικό κράτος μπορεί να συντηρεί την κατασκευή της τουρκικής επιθετικότητας/αστάθειας γ) στο εσωτερικό του μπορεί να διευθετεί τις τοπικές αντιδράσεις με την προσδοκία του ρευστού και μέσω της επίκλησης της εθνικής απειλής να τονώνει την εθνική ενότητα και τέλος, να αξιοποιεί τον ρατσιστικό οχετό στην ανασυγκρότηση του εθνικού κορμού εναντίον της γενικευμένης «κατάστασης έκτακτης ανάγκης». Θέλετε να είστε ρατσιστές; Μιλάτε για τον Έβρο! Μιλήστε! Μιλήστε όσο μπορείτε περισσότερο, γράψτε στα μπλογκ, βάλτε σημαίες στα μπαλκόνια!

Να καταστούν τα ελληνοτουρκικά σύνορα ευρωπαϊκά σύνορα σε κρίση με αυξημένη διεθνή στρατιωτική παρουσία σημαίνει να ισχυροποιηθεί η στρατιωτική περικύκλωση της τουρκίας: σημαίνει το άλλο μισό της συμμαχίας με την κύπρο, την αίγυπτο, το

ισραήλ, σημαίνει το άλλο μισό του αιγαίου, το άλλο μισό του χαμηλής (προς το παρόν) έντασης πολέμου της ανατολικής μεσογείου. Η προπαγάνδισή της εργαλειοποίησης του προσφυγικού από τον Ερντογάν είναι η απαραίτητη συσκότιση του γεγονότος ότι αυτή ακριβώς η «εργαλειοποίηση» συνιστά τον σκληρό πυρήνα της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής. Τα ελληνοτουρκικά σύνορα πρέπει να είναι υπό τη μόνιμη απειλή της παραβίασής τους: αυτό είναι το νόημα της μη λήξης του συναγεμμού.

Το υπάρχον ύψος της βίας απέναντι στους μετανάστες εργάτες και η παραγωγικότητά του είναι γνωστό και παγιωμένο: πρόκειται για φυσική εξόντωση. Αυτό που νομίζουμε ότι αλλάζει ή άλλαξε μετά το παράδειγμα του Έβρου είναι η εξάλειψη του παράγοντα ατύχημα στον δημόσιο λόγο. Θυμηθείτε: ναυάγιο; Ατύχημα. Θάνατος στα camps/αστυνομικά τμήματα; Ατύχημα. Τώρα, η κοινωνική και πολιτική νομιμοποίηση των δοκιμών με πραγματικά πυρά κινείται προς την κανονικοποίηση της δυνατότητας να αντιμετωπίζονται και θεσμικά ως εχθρός. Άλλωστε επιβεβαιώνουν κάτι τέτοιο και τα πραγματικά περιστατικά της κρίσης: δύο νεκροί (από κανονικές και πλαστικές σφαίρες) και μια γυναίκα αγνούμενη, ακόμα και σήμερα.

Ο Έβρος λοιπόν δεν ήταν μόνο ένα χρήσιμο θερμό επεισόδιο. Δεν ήταν μόνο άλλη μία μέθοδος εκβιασμού της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης. Δεν ήταν μόνο άλλη μία δοκιμή πειθάρχησης των μεταναστών και επίδειξης της φονικότητας του εθνικού κορμού εναντίον τους. Ήταν όλα αυτά μαζί. Εκεί, άλλωστε, έγκειται και η πολλαπλή λειτουργικότητα των συνόρων: που δεν είναι πόρτες, είναι σχέσεις.

Το εξωτερικό σύνορο (της Ε.Ε.)...

Ας θυμηθούμε ξανά: το ελληνικό κράτος έχει αναλάβει τον ρόλο του «συνόρου της ευρώπης» επίσημα και επικυρωμένα από το 2003 [Συμφωνία Δουβλίνο], όχι αναγκαστικά, όχι με το ζόρι, αλλά επειδή αυτό αντιστοιχεί στην ιστορική πολιτική του φυσιογνωμία, στα γεωπολιτικά του χαρακτηριστικά, την εξωτερική του πολιτική και το πολιτικό και οικονομικό νόημα της συμμετοχής του στην Ε.Ε.. Η διαχείριση των «ρώων» όσον αφορά το ειδικό του έργο συνίσταται στην πολιτική απαγόρευση, την συστηματική υποτίμηση και απαξίωση του πολυεθνικού προλεταριάτου, την ταξινόμηση και την διαίρεσή του τόσο μέσω του εγκλεισμού και της αιχμαλωσίας του, δηλαδή της ψυχολογικής, πολιτικής, ηθικής εξόντωσής του όσο και μέσω της φυσικής εξόντωσής του, των πνιγμών και των δολοφονιών.

Στην βάση αυτού του σχήματος, η συστηματική παραγωγή μικρότερων και μεγαλύτερων μετανα-

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ - ΠΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ.

Χρειαζόμαστε διάφορες επεξηγήσεις. Το παλιό Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Μετανάστευση και το Άσυλο είναι κατά βάση ένα πολιτικό κείμενο: είναι το βασικό τεκμήριο της συντέλεσης της στροφής της ευρωπαϊκής πολιτικής προς την ασφάλεια ως επίσημο κανόνα μεταναστευτικής πολιτικής έναντι του προηγούμενου παραδείγματος της απασχόλησης. Η ημερομηνία του μπορεί να είναι ενδεικτική, πρόκειται για τον Σεπτέμβριο του 2008: η αντιπροσκορατική εκστρατεία στα ευρωπαϊκά κράτη έχει παγιωθεί, ο αντιμουσουλμανισμός δουλεύει και η οικονομική κρίση εμφανίζεται απειλητικά. Ο Frontex δουλεύει και τα κράτη παραδέχονται πως «η επιδίωξη μηδενικής μετανάστευσης αποτελεί μη ρεαλιστική αλλά και επικίνδυνη θέση». Ταυτόχρονα, «το μεταναστευτικό ζήτημα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των εξωτερικών σχέσεων της Ένωσης» και «ότι μια αρμονική και αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης πρέπει να είναι σφαιρική και επομένως να αντιμετωπίζει, τόσο την οργάνωση της νόμιμης μετανάστευσης, όσο και την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης». «Η Ευρωπαϊκή Ένωση ωστόσο δε διαθέτει τα μέσα για να δεχθεί αξιοπρεπώς όλους τους μετανάστες που επιδιώκουν μια καλύτερη ζωή. Η μη ελεγχόμενη μετανάστευση μπορεί να διαταράξει τη συνοχή του κοινωνικού ιστού στις χώρες προορισμού. Συνεπώς, η οργάνωση της μετανάστευσης πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ικανότητα υποδοχής της Ευρώπης, από απόψεως αγοράς εργασίας, στέγασης και υγειονομικών, εκπαιδευτικών και κοινωνικών υπηρεσιών[...]. Με τη δημιουργία ενός κοινού χώρου ελεύθερης κυκλοφορίας, τα κράτη-μέλη καλούνται επίσης να αντιμετωπίσουν νέες προκλήσεις. Η συμπεριφορά ενός κράτους-μέλους μπορεί να θίξει τα συμφέροντα των υπολοίπων. Η είσοδος στο έδαφος ενός κράτους-μέλους δίνει δικαίωμα εισόδου και στο έδαφος των άλλων κρατών-μελών. Είναι συνεπώς επιβεβλημένο, κάθε κράτος-μέλος να λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα των εταίρων του κατά τη χάραξη και την εφαρμογή των εθνικών πολιτικών για τη μετανάστευση, την ενσωμάτωση και το άσυλο». Η εικόνα είναι σχετικά ευκρινής: Μετανάστευση σημαίνει εργασία, κοινωνικές υπηρεσίες, πόροι, κατανάλωση, νοίκια, μεροκάματα κ.λπ. Η οργάνωση της νόμιμης μετανάστευσης είναι ταυτόχρονα οργάνωση και της παράνομης μετανάστευσης. Συνεπώς, οι παραπάνω κύκλοι αξιοποίησης του κεφαλαίου και απόσπασης υπεραξίας μπορούν να διεξάγονται και σε καθεστώς νομιμότητας και σε καθεστώς παρανομίας. Όμως, δεν μπορεί κάθε ευρωπαϊκό κράτος, δηλαδή κάθε συγκροτημένη πολιτική εκπροσώπηση του εθνικού κεφαλαίου, να κάνει ό,τι θέλει. Οπότε, η μετανάστευση είναι ζήτημα εξωτερικής πολιτικής κάθε ευρωπαϊκού κράτους ξεχωριστά και όλων αυτών μαζί. Το «μεταναστευτικό/προσφυγικό πρόβλημα» δεν υπάρχει έξω από την έννοια του κράτους, δεν υπάρχει έξω από την έννοια των κρατών της Ε.Ε.: δεν είναι φυσικό φαινόμενο!

στευτικών/προσφυγικών «κρίσεων», η κατασκευή και η μιντιακή/ διπλωματική κυκλοφορία του θεάματος των συνόρων συνιστά πάγια μέθοδο πολιτικής διαπραγμάτευσης του ελληνικού κράτους με τους πολιτικούς, οικονομικούς και τεχνοκρατικούς μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τι είναι όμως αυτό που διαπραγματεύονται; Είναι τόσο τα ίδια τα κονδύλια όσο και οι ροές χρηματοδότησης, είναι τόσο η επαύξηση των πόρων που κατατίθενται στο ελληνικό κράτος από τα ευρωπαϊκά ταμεία τακτικής και έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης όσο και η αναδιάρθρωση τους υπέρ του ελληνικού κράτους και όχι -ή λιγότερο- άλλων συνοριακών κρατών, είναι το βάρος και η ειδική θέση που διεκδικεί το ελληνικό κράτος για τον εαυτό του: η διπλωματική και γεωπολιτική του ανατίμηση όχι στο κενό αλλά σε συμμετρία με τον σταθερό και συνεχή του ανταγωνισμό απέναντι στο τουρκικό κράτος.

Μέχρι στιγμής έχουμε καταλάβει ότι α) η κρίση στον έβρο είχε προβλεφθεί από τους κρατικούς αρμόδιους και αυτοί εξέφραζαν «ανησυχία» β) τα ευρωπαϊκά κράτη δεν συμφωνούν απαραίτητα μεταξύ τους και αυτή η ασυμφωνία εκφράζεται στον δημόσιο λόγο ως επιτακτικό αίτημα να γίνεται αντιληπτή η «αλληλεγγύη» ως υποχρεωτική δέσμευση μεταξύ τους: πράγμα που δεν αναφέρεται φυσικά σε ευγενή αισθήματα, αλλά σε υλική στήριξη, χρηματοδότηση, εξοπλισμό κλπ γ) η γενική επικρατούσα τάση είναι η αυστηροποίηση των νομοθεσιών και η περαιτέρω στρατιωτικοποίηση των συνόρων, όχι προς τον σκοπό της πάταξης, αλλά στην κατεύθυνση της εμπέδωσης ότι οι μετανάστ(ρι)ες σε ευρωπαϊκό έδαφος μπορούν κατά βάση να είναι ή παράνομοι/ες ή νεκροί.

Το θέαμα της κρίσης των συνόρων του Έβρου ως συνόρων της Ευρώπης είναι πολλαπλά λειτουργικό: Επιτρέπει την επιτάχυνση της συζήτησης για το νέο Σύμφωνο και το νέο «δουβλίνο», ενισχύει την οικονομική και κοινωνική δύναμη των κυκλωμάτων της μαφίας μέσω της σκλήρυνσης των περασμάτων και του πολλαπλασιασμού των εμποδίων στην κυκλοφορία των μεταναστών, την ίδια στιγμή που διατείνεται ότι καταπολεμά το «έγκλημα», αποτυπώνει με ευκρίνεια την εγγενή φυσικοποιημένη παρανομία των μεταναστών: αυτοί και αυτές μπορούν να πάθουν τα πάντα!

Ταυτόχρονα το θέαμα της κρίσης στον Έβρο μας βοηθά να εμπεδώσουμε το εξής: μέσα στον γενικό κανόνα «δεν θα κάνει κάθε κράτος ό,τι θέλει εδώ πέρα», το να καταφέρει κάθε κράτος αυτό που θέλει σημαίνει να μπορεί να κινητοποιήσει τους κατάλληλους μηχανισμούς με τα κατάλληλα σκ. Αν τα ευρωπαϊκά κράτη δεν έχουν εσωτερικά σύνορα μεταξύ τους (λόγω της Σένγκεν) αλλά μόνο εξωτερικά,

κι αν κάθε κράτος μπορεί να οργανώνει τις ποσότητες νόμιμης/παράνομης μετανάστευσης που θέλει, τότε αυτή η ρύθμιση των «έξω» που μπαίνουν με το σταγονόμετρο μέσα και αφού έχουν υποτιμηθεί και απαξιωθεί με χίλιους τρόπους, αυτή η δουλειά στοιχίζει. Το πόσο στοιχίζει -πολιτικά και οικονομικά- είναι προϊόν συγκεκριμένου ανταγωνισμού.

Γι' αυτό και ο Κυριάκος Μητσοτάκης φωτογραφήθηκε πολύ. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης κινητοποίησε τους μηχανισμούς: έφερε τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Charles Michel, την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ursula von der Leyen, τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου David Sassoli και τον Πρωθυπουργό της Κροατίας Andrej Plenković στον Έβρο. Το ελληνικό κράτος έκανε τα αδύνατα δυνατά για να κλιμακώσει την στρατιωτική και παραστρατιωτική παρουσία στον Έβρο και η εικόνα της εισβολής να εμπεδωθεί σε κάθε δυνατό πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο. Η κατασκευή του θεάματος της εισβολής/έκτακτης ανάγκης, έχουμε την εκτίμηση ότι έχεις τρεις βασικές λειτουργίες/χρήσεις για το ελληνικό κράτος:

α) την απελευθέρωση -για άλλη μία φορά- των έκτακτων χρηματοδοτήσεων και την πολιτική ανατίμησή του ως κράτους-αρμόδιου συνόρου β) την συγκρότηση μίας σταθερής κατάστασης «συναγερμού» στα ελληνοτουρκικά σύνορα και την προβολή της τουρκικής επιθετικότητας-αστάθειας, στο φόντο του συμφώνου της Λιβύης γ) αυξάνει τον πήχη του ύψους της βίας απέναντι στους πολυεθνικούς προλετάριους: μπορούν να είναι αντιμετώπι/ες με τον ελληνικό στρατό σε πλήρη ανάπτυξη, φέρνοντας έτσι σε πραγματική πολιτική ισορροπία την εσωτερική του νομοθεσία και τις διαχρονικές πρακτικές του με την τυπικά ισχύουσα ευρωπαϊκή!

Ας δούμε το πρώτο. Η κρίση στον Έβρο σήμαινε όχι λιγότερα από 700 εκατ. ευρώ για την Ελλάδα και επιχειρησιακή υποστήριξη:

«Οι ελληνικές ανησυχίες είναι δικές μας ανησυχίες, τα ελληνικά σύνορα είναι ευρωπαϊκά σύνορα. Δηλώνουμε την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη προς την Ελλάδα» τόνισε η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν. Τόνισε ότι η ΕΕ δεσμεύεται να κινητοποιήσει όλη την απαραίτητη επιχειρησιακή υποστήριξη στις ελληνικές αρχές. Όπως είπε, η Frontex ετοιμάζεται να αναπτύξει ομάδα ταχείας παρέμβασης με τη συμμετοχή επτά σκαφών, δυο ελικοπτερωτών ενός αεροσκάφους, δυο οχημάτων με κάμερες και 100 συνοριοφυλάκων πλέον των 530 που ήδη βρίσκονται στα χερσαία και τα θαλάσσια σύ-

νορα της Ελλάδας.

«Μπορούμε να παράσχουμε οικονομική στήριξη 700 εκατ. ευρώ προς την Ελλάδα, με τα 350 εκατ. που είναι διαθέσιμα άμεσα και επιπλέον 350 εκατ. ευρώ τα οποία μπορούν να ζητηθούν στο πλαίσιο ενός τροποποιητικού προϋπολογισμού», ανακοίνωσε.¹³

Και όχι μόνο:

Με 200 εκατ. ευρώ αναμένεται να χρηματοδοτήσει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων την Ελλάδα προκειμένου να στηριχθούν οι περιοχές που πλήττονται από τη μεταναστευτική κρίση, όπως ανακοινώθηκε μετά τη χθεσινή συνάντηση του υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου Νότη Μητράκη με τον αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων Αντριου Μακ Ντάουελ. Τα 200 εκατ. ευρώ πρόκειται να διατεθούν «για τη χρηματοδότηση αναγκαίων υποδομών και υπηρεσιών στις περιοχές που έχουν πληγεί από τη μεταναστευτική κρίση, όπως προγράμματα στέγασης, υγειονομικής περίθαλψης, υδροδότησης και αποκομιδής απορριμμάτων», υπογράμμισε ο κ. Μακ Ντάουελ.¹⁴

Καταλαβαίνετε: τα χρήματα αυτά θα πάνε στις τοπικές κοινωνίες που πλήττονται και οι τοπικές κοινωνίες θα ηρεμήσουν, το κράτος δούλεψε! Δεν μπορούμε να χάνουμε στιγμή από τα μάτια μας την μεταναστευτική πολιτική σαν πολιτική οικονομία, σαν διαχείριση μία τεράστιας βιομηχανίας: η καθήλωση των πολυεθνικών προλετάρων στα στρατόπεδα συγκέντρωσης σημαίνει και τον διαρκή ανταγωνισμό για τον έλεγχο και τη νομή των χρηματοδοτικών ροών. Η κρίση στον Έβρο λειτουργεί ως μία θεραπεία όλων των τοπικών διαφωνιών σε σχέση με την αναδιάρθρωση των δομών και των επιχειρηματικών σχεδίων μέσω της εκταμίευσης ζεστού cash!

Ας το μαζέψουμε: με επίκεντρο τα ευρωπαϊκά ταμεία διανοίγονται πλείστοι ομόκεντροι κύκλοι. Αν υπάρχει ένας ομόκεντρος κύκλος κοντύτερα στο κέντρο (ή καλύτερα τα κέντρα) που είναι το ελληνικό κράτος, έξω από αυτό υπάρχει άλλος ένας που ασπύμε ότι συνιστά τις τοπικές κοινωνίες. Ας προσθέσουμε στο σχήμα άλλη μία λεπτομέρεια: μεταξύ των κύκλων υπάρχουν εκτεταμένα δίκτυα. Αυτό μας επιτρέπει να συλλάβουμε τις επιμέρους κρίσεις σαν στιγμές και διαδικασίες ανταγωνισμού και συναίνεσης, άρνησης και συμφωνίας μεταξύ των επιμέρους κύκλων ώστε να εξασφαλίζεται η ροή μέσα στα δίκτυα από το κέντρο. Είναι απλοϊκό αλλά ικανοποιητικό, νομίζουμε.

Παράλληλα, η κρίση στον Έβρο συνιστά για το ελληνικό κράτος το κρίσιμο διπλωματικό ατού που χρειάζεται στις διαπραγματεύσεις του για την πολιτική πρωτοκαθεδρία στην διαχείριση του μεταναστευτικού κόντρα στο τουρκικό κράτος. Κοιτάξτε πόσο ήρεμος είναι ο Κ. Μητσοτάκης:

Η Αθήνα, πάντως, παρά τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες, αφήνει την πόρτα του διαλόγου ανοικτή. Σε προχθεσινή συνέντευξή του στον «Γκάρντιαν» ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης δήλωσε ότι «σταδιακά θα πρέπει να αναγνωρίσουμε το γεγονός ότι υπάρχει μια αμοιβαία επωφελής λύση και θα πρέπει να επιστρέψουμε στη συμφωνία (Ε.Ε. - Τουρκίας του 2016) και να βελτιώσουμε κάποιες πτυχές της». Ωστόσο, όπως είπε, «αυτό δεν πρόκειται να συμβεί υπό συνθήκες εκβιασμού»¹⁵

Το διπλωματικό νόημα των χειρισμών του ελληνικού κράτος στα σύνορα του Έβρου εμφανίζεται στο φάσμα των προθέσεων που ανοίγεται μεταξύ των φράσεων «να βελτιώσουμε κάποιες πτυχές» και «συνθήκες εκβιασμού».

και το προγεφύρωμα

Παραπάνω δείξαμε ότι η κρίση του Έβρου εξυπηρετούσε απόλυτα τρεις, τουλάχιστον, στόχους: την милитарιστική σκλήρυνση της ελληνικής αντιμεταναστευτικής πολιτικής, την πρόκληση του θερμού επεισοδίου με την Τουρκία και την ευρωπαϊκή αναγνώριση –με το αζημίωτο– του ελληνικού, εξωτερικού συνόρου της Ευρώπης.

Θα μπορούσε ίσως, να υπάρχει και κάποιος επιπλέον στόχος: Η γνώμη μας επ' αυτού είναι, δυστυχώς, θετική. Ως γνωστόν, το ελληνικό κράτος έχει συσφίξει την στρατηγική του συμμαχία με τις ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια (μια από τις κληρονομίες των σοσιαλ/ψεκασμένων στους επόμενους...), η οποία πλέον επεκτείνεται και στη χρήση ελληνικών στρατιωτικών και πολιτικών υποδομών, πέρα από τη γνωστή βάση της Σούδας. Μια απ' αυτές τις υποδομές είναι φυσικά το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης και η δυνατότητα που δίνει για γρήγορη προώθηση αμερικανικών δυνάμεων, εφόσον χρειαστεί, προς την Μαύρη Θάλασσα και τα ανατολικά Βαλκάνια. Με άλλα λόγια πρόκειται για νευραλγικό τμήμα των αμερικανικών σχεδιασμών για ανάσχεση της Ρωσίας από την Ανατολική Μεσόγειο και την Μέση Ανατολή. Στο βαθμό μάλιστα όπου οι σχέσεις μεταξύ ΗΠΑ και Τουρκίας παραμένουν σταθερά προβληματικές, είναι ίσως η μοναδική «ρεαλιστική» επιλογή των αμερικανών αν

ΕΥΚΑΙΡΙΑ!!!

Λίγα 24ώρα μετά την «εισβολή» ο Κωνσταντίνος Φίλης έγραφε στο fb του και η Huffington Post αναδημοσίευε: *Η κρίση ως ευκαιρία. Τι πρέπει να κάνουμε από εδώ και στο εξής με Ε.Ε. - Τουρκία*

Οι ανακοινώσεις-μέτρα από πλευράς κυβέρνησης κινούνται στη σωστή κατεύθυνση, ωστόσο, η αποτελεσματικότητά τους θα κριθεί στην πράξη. Πρόκειται για έκτακτα μέτρα υπό έκτακτες συνθήκες. Από εκεί και πέρα, όμως, απαιτούνται δύο επιπλέον/παράλληλες κινήσεις: 1) Να αξιώσουμε από την ΕΕ τα εξής: α) επιπλέον πόρους, β) επιπλέον τεχνικό προσωπικό (δικηγόρους, διερμνείς, διοικητικούς), γ) προσαρμογή των μέσων (frontex), που θα αξιοποιηθούν επί της νέας πολιτικής που εφαρμόζεται, δ) μετατόπιση (τακτική και στρατηγική) στο Αιγαίο από τη Μεσόγειο και ε) να «μαζευτεί» ο Ερντογάν.

Εφόσον τα παραπάνω δεν γίνουν δεκτά ή δεν υλοποιηθούν άμεσα, τότε μόνη επιλογή μας είναι να εντοπίσουμε τα ζητήματα που «πονάνε» τους εταίρους μας και ανάλογα τη θεματική να μπλοκάρουμε ευρωπαϊκές αποφάσεις, μέχρι να ικανοποιηθούν τα αιτήματά μας επί της δικής μας προτεραιότητας, που είναι το προσφυγομεταναστευτικό.

2) Να προετοιμάσουμε το έδαφος για αντίμετρα στην Τουρκία. Τρεις είναι οι προϋποθέσεις: α) να συλλέξουμε τα στοιχεία που θα αποδεικνύουν ότι προκύπτει πραγματοποίηση της απειλής από πλευράς Τουρκίας, β) να ειδοποιούμε συνεχώς την Άγκυρα ότι πρέπει να διακόψει αυτό που κάνει και γ) να την προειδοποιήσουμε ότι θα προχωρήσουμε στη λήψη μέτρων/αντίμετρων.

To the point, ο Φίλης.

ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ: ΜΕ ΜΑΣΚΕΣ Η/ΚΑΙ ΜΕ ΓΚΛΟΜΠ - ΚΑΙ ΠΑΝΤΑ ΜΕ ΑΓΑΝΑΚΤΙΣΜΕΝΟΥΣ.

Το έχετε ήδη καταλάβει: συνεκτικό νήμα αυτής της αναφοράς αποτελεί η βαθιά πεποίθηση ότι η μεταναστευτική πολιτική έχει συγχωνευθεί με τα περιεχόμενα, τους τρόπους, τις πρακτικές και τις υφές του πολέμου αξεδιάλυτα. Μέσα σε ένα τέτοιο συγκείμενο, η διαχείριση των μεταναστών στα camps εν μέσω κορονοϊού εμφανίζει ιδιαίτερες πτυχές και ιδιαίτερες πολιτικές και αντιφασιστικές σημασίες. Κι αλλιώς: αν η γενική συνθήκη και η γενική παραγωγικότητα των στρατοπέδων συγκέντρωσης έγκειται στην πλήρη απαξίωση των πολυεθνικών προλετάρων, την ηθική αποκανονικοποίησή τους, την πολιτική τους απαγόρευση και ταυτόχρονα ενεργοποίησή τους και μία διαρκή διαδικασία παραγωγής και καταστροφής, συντήρησης και αναπαραγωγής, υποτιμημένης εργατικής δύναμης, όπου η φυσική εξόντωση των φορέων της βρίσκεται μόνιμα στο πρόγραμμα, τότε η συνθήκη της καθολικής υγειονομικής απειλής συνιστά πεδίο δόξης λαμπρό για κρατικούς και μη, φασίστες.

Από τη μία, οι πραγματικές συνθήκες στα camps μπορούν να εγγυηθούν ότι οι μετανάστ(ρι)ες θα αφήνονται να ασθενούν και να πεθαίνουν σιωπηλά και αόρατα. Από την άλλη, ο συσσωρευμένος ρατσισμός εναντίον τους ιστορικά έχει κατασκευάσει την αναπαράστασή τους ως «υγειονομική βόμβα» η οποία παραδίδεται δεμένη στα ευγενή χέρια μπάτσων-γιατρών και γιατρών-μπάτσων. Είναι

ενδιαφέρον, να δούμε δύο συγκλίνοντα παραδείγματα: Αφενός, την κεντρική επιβολή περιορισμού και περιφράξεων στα στρατόπεδα συγκέντρωσης με επιτρεπτή «την ελεγχόμενη μετάβασή τους στα οικιακά αστικά κέντρα για την κάλυψη των αναγκών τους [...] ανά μία ώρα, σε περιορισμένες ομάδες ατόμων στα γειτονικά αστικά κέντρα, μεταξύ 7 το πρωί και 7 το βράδυ.»² και αφετέρου, την τοπική πρωτοβουλία όπως αυτή εκφράζεται μέσω της περίπτωσης του Δημάρχου Κω:

Σας ενημερώνω ότι αν και δεν είναι δική μας αρμοδιότητα, εμείς, ως Δήμος Κω, παίρνουμε την πρωτοβουλία και τοποθετούμε προσωπικό ασφάλειας security και πληροφοριακές πινακίδες ενημέρωσης και αποτροπής ελεύθερης κυκλοφορίας, προκειμένου να διαφυλάξουμε τη δημόσια υγεία των κατοίκων της Κοινότητας Πυλίου και του νησιού μας γενικότερα.³

Αλήθεια, εκπλήσσεται κανείς/καμία; Ο υγειονομικός φασισμός με τη μορφή της πειθάρχησης, της φυλάκισης, και της υπαγωγής των μεταναστριών σε συνθήκες απόλυτης απαγόρευσης δεν είναι αμιγώς κατασταλτικής υφής: να πεθάνουν οι ηλικιωμένοι και οι ηλικιωμένες, να ζήσουν οι δυνατοί, οι νέες, οι υγιείς, να πεθάνουν τα βρέφη γιατί έχουν έξοδα, να μείνουν τα ανήλικα για να εκπαιδευτούν. Αυτό είναι το νόημα. Άλλωστε κάποιοι από αυτούς μας χρειάζονται:

Σε αυτήν την πολύ δύσκολη συγκυρία οι εκπρόσωποι των παραγωγών υποστηρίζουν ότι μία πολύ καλή λύση, ώστε να μην υπάρχουν ελλείψεις στην αγορά σε φρούτα και λαχανικά, θα ήταν να χρησιμοποιηθούν στη συγκομιδή πρόσφυγες και μετανάστες, οι οποίοι διαμένουν στα camps. Όπως τονίζουν, με τον τρόπο αυτό και η συγκομιδή μπορεί να γίνει κανονικά και όσοι δουλέψουν, θα μπορούν να πάρουν κάποιο μεροκάματο. «Τις ελλείψεις σε εργατικά χέρια θα μπορούσαν να καλύψουν οι πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονται στη χώρα. Βέβαια, δεν ξέρουμε, πόσοι από αυτούς μπορούν να εργαστούν, να βγάλουν ΕΜΚΑ, ΑΦΜ κτλ., ωστόσο, κάποιοι θα μπορούσαν να αποτελέσουν πολύ χρήσιμο εργατικό δυναμικό. Ήδη έχουμε κάνει επαφές για το θέμα αυτό με τα υπουργεία και με όλους τους αρμόδιους φορείς. Προτείναμε να ξεκινήσει ένα δοκιμαστικό project στην Ημαθία και αν έχει επιτυχία, να το επεκτείνουμε σε ολόκληρη τη χώρα», λέει ο κ. Γιαννακάκης.⁴

Καταλαβαίνετε... Άλλωστε, η μακροπρόθεσμη της κατάστασης ανάγκης εξυπηρετεί και την μακροπρόθεσμη της απαγόρευσης κατάθεσης ασύλου...

θέλουν να παρακάμψουν τα Δαρδανέλια.

Αυτά, ανάμεσα σε άλλα¹⁶, ήταν λοιπόν τα κίνητρα της επίσκεψης μιας πολυπληθούς αμερικανικής αντιπροσωπείας στην Αλεξανδρούπολη, αποτελούμενης από τον αναπληρωτή βοηθό υπουργό Εξωτερικών Μάθιου Πάλμερ, τους πρέσβεις των ΗΠΑ στην Αθήνα Τζέφρι Πάγιατ και την Σόφια, Μουστάφα και τον Γενικό Πρόξενο στην Θεσσαλονίκη Γκρεγκ Φλέγκερ, τις πρώτες κιόλας μέρες της κρίσης του Έβρου. Ένα σχετικό δημοσίευμα¹⁷ εκείνων των ημερών συνδέει πεντακάθαρα τις δύο παράλληλες εξελίξεις:

[...] Ό,τι είχε να πει για τις δραματικές εξελίξεις ο Πάλμερ το είπε στην Αθήνα, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα της Ελλάδας να φρουρεί τα σύνορά της. Και μόνο, όμως, η παρουσία τούτες τις ώρες υψηλόβαθμων Αμερικανών αξιωματούχων, στα «ηλεκτριζόμενα» ελληνοτουρκικά σύνορα, υποκρύπτει συμβολισμούς.

Η Αλεξανδρούπολη, σ' Έβρος γενικότερα, έχει επιλεγεί από τους δυτικούς, με πρώτες τις ΗΠΑ, ως γεωπολιτικός, στρατιωτικός και εμπορικός κόμβος, ως ο χερσαίος δίαυλος με την Μαύρη Θάλασσα που θα παρακάμπτει στα στενά του Βοσπόρου και για τους Αμερικανούς το λιμάνι και ο αγωγός προορίζονται ως η πύλη εισόδου του σχιστολιθικού τους αερίου στην Νοτιοανατολική και κεντρική Ευρώπη.

Ένας Έβρος στην κοίτη του οποίου θα «κυλάνε» μονίμως επικίνδυνες εντάσεις, δεν (μπορεί να) είναι συμβατός με την παρουσία μιας τέτοιας επένδυσης, ούτε με τους γενικότερους αμερικανικούς σχεδιασμούς.[...]

Σαφές; Σαφέστατο. Με άλλα λόγια, το ελληνικό κράτος στρατιωτικοποίησε την κρίση του Έβρου και για λογαριασμό των συμμαχικών ΗΠΑ. Κανείς στον Έβρο, είτε οι Έλληνες, είτε οι Αμερικανοί δεν θέλουν στα πόδια τους «υβριδικές ή ασύμμετρες απειλές». Ειδικά αν αυτές προέρχονται από χώρες με αμερικανική στρατιωτική παρουσία: ποτέ δεν ξέρε κανείς τι κακές προθέσεις μπορεί να υπάρχουν σ' αυτούς τους ανθρώπους. Επομένως είναι και τέτοιου είδους τα ενδεχόμενα που συνυπολογίζονται πλέον στους ελληνικούς σχεδιασμούς. Κι όλ' αυτά πηγάζουν πολύ παραπέρα από την αντιμεταναστευτική του πολιτική: είναι η ξεκάθαρη πια ελληνική συμμετοχή σε γεωπολιτικούς ανταγωνισμούς που όλο κι εντείνονται, όλο και ξεγυμνώνονται από προφάσεις, όλο και αποκτούν ανοιχτά πολεμικές διαστάσεις.

Να θυμίσουμε ίσως τις 300.000 οβίδες πυροβολικού επί Υπ.Αμ. Καμμένου, τις αεροπορικές βόμβες στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα για άμεση χρήση

στην Υεμένη; Να θυμίσουμε την ανοιχτή επιδοκιμασία του Μπισσοτάκη στη δολοφονία Σολείμανί από τις ΗΠΑ, στις αρχές του χρόνου; Να θυμίσουμε την ολόψυχη υποστήριξη του «στρατάρχη» Χαφτάρ στον πόλεμο της Λιβύης;

Θεωρούμε ότι όλα τα παραπάνω έχουν αναδειχθεί επαρκώς, όχι από εμάς, αλλά από τους ίδιους τους προπαγανδιστικούς μηχανισμούς του ελληνικού κράτους. Εκείνο που δεν έχει συμβεί όμως, είναι η πολιτική τους αξιολόγηση από τη δική μας -με την ευρεία κινηματική έννοια- μεριά. Κι όσο αυτό δεν συμβαίνει, το ελληνικό κράτος και οι κοινωνικές του συμμαχίες καλπάζουν ασταμάτητα προς τις γεωπολιτικές φαντασιώσεις τους, τις οποίες φυσικά θα κληθούμε να πληρώσουμε εμείς.

Θέτουμε λοιπόν ένα τελευταίο ερώτημα, κάπως υπαινικτικό: μήπως διαβαίνουμε (ή, καλύτερα, έχουμε διαβεί ήδη) το κατώφλι, όπου τόσο το ελληνικό κράτος, όσο και οι γεωπολιτικοί ανταγωνιστές του (ή/και οι ανταγωνιστές των συμμαχικών του) προβαίνουν πλέον σε ανοιχτά επιθετικές ενέργειες εκατέρωθεν, χωρίς πολλά πολλά προσχήματα; Τι σημαίνουν αυτά για εμάς; Το αφήνουμε ως εδώ, προς το παρόν.

Μικρή σύνοψη και επιλογικές αντιμιλιταριστικές σημειώσεις

Ας κάνουμε μια τελευταία σύνοψη με τα λιγότερα δυνατά λόγια: υποστηρίζουμε ότι η κρίση του Έβρου είναι ένα σημείο τομής μεταξύ της μεταναστευτικής και της εξωτερικής πολιτικής του ελληνικού κράτους. Αυτή η τομή δεν συνέβη κατά τύχη: σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε, ως τέτοια. Σε ό,τι αφορά την (αντι)μεταναστευτική πολιτική, φαίνεται να διευθετούνται ταχύτατα οι ροές προσόδων από την Ευρώπη προς την Ελλάδα, αλλά και από το κεντρικό κράτος προς τις «αγανακτισμένες» ρατσιστικές περιφέρειες. Κατοχυρώνεται επίσης μια αναγνώριση των μεταναστ(ρι)ών ως «προχυ στρατού» της Τουρκίας, οι οποίοι/ες πρέπει να αντιμετωπίζονται αναλόγως. Σε ό,τι αφορά την εξωτερική πολιτική, το ελληνικό κράτος αναθερμαίνει επικίνδυνα δύο φάσματα γεωπολιτικής ανατίμησης: ότι αποτελεί το κατεξοχήν εξωτερικό σύνορο της Ευρώπης, αλλά και κρίσιμο κρίκο των αμερικανικών μιλιταριστικών κι ενεργειακών σχεδιασμών. Ταυτόχρονα, θεωρεί ότι στριμώχνει την Τουρκία ενόψει όλων των ανοιχτών μετώπων του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού. Τέλος, εκδήλωσε όλη τη φονική του ετοιμότητα, για να επιτύχει όλα τα παραπάνω. Εδώ βρισκόμαστε λοιπόν.

Ας κλείσουμε τώρα τον κύκλο. Η πολιτική συγκροτείται πάνω στην διάκριση φίλος/εχθρός¹⁸. Το

κράτος δεν έχει περιεχόμενα - το κράτος οργανώνει το μονοπώλιο της νόμιμης βίας¹⁹. Από την άλλη, αν η βία είναι μέσο τότε εμφανίζεται ένα μέτρο για την κριτική της: οι σκοποί²⁰. Μιλιταρισμός είναι η υποχρεωτική γενικευμένη χρήση βίας για τους σκοπούς του κράτους. Εχθρός είναι η παγκόσμια και πολυεθνική εργατική τάξη - πολιτική είναι η τεχνική διακυβέρνηση του ταξικού ανταγωνισμού - το κράτος φέρει τα περιεχόμενα της διευθέτησης αυτής ακριβώς της έντασης: η πολεμική βία είναι ταξική βία και είναι βία που θέτει δίκαιο. Τα σύνορα και η διαχείρισή τους είναι μία μορφή αυτής της βίας.

Υποτίθεται ότι η ασυμμετροποίηση του πολέμου βάλλει κατά της ενότητας του υποκειμένου εχθρός: ο εχθρός διαλύεται σε χίλια μικρά κομμάτια. Λέμε ότι η ασυμμετροποίηση του ταξικού πολέμου με κρατική πρωτοβουλία σημαίνει πόλεμο στα χίλια πρόσωπα, στα χιλιάδες κοινωνικά υποκείμενα του πολυεθνικού προλεταριάτου. Λέμε ότι αυτό που εμφανίζεται σαν πόλεμος μεταξύ των αφεντικών μας υπό τη μορφή του πολέμου χαμηλής έντασης στην ανατολική Μεσόγειο, μας αφορά: όχι εμμέσως, όχι αντανάκλαστικά, αλλά ευθέως. Δεν υπάρχει διακρατικός ανταγωνισμός που να μην εντείνει την φονικότητα της κρατικής πολιτικής διαχείρισης της εργατικής τάξης. Δεν υπάρχει οπλισμένος ιμπεριαλισμός χωρίς οργανωμένη μεσαία τάξη που να μην επεκτείνεται ιδεολογικά και υλικά πάνω στην πραγματική και συμβολική αιχμαλωσία του πολυεθνικού προλεταριάτου.

Ο αντιτουρκισμός, η εθνική ενότητα, ο καθολικός ρατσισμός είναι οι σανίδες σωτηρίας των άπειρων φίλων του ελληνικού κράτους που θα εξασφαλίσουν την διατήρηση των υλικών, ταξικών τους προνομίων.

Υπάρχει μία κρίσιμη απόσταση που δεν πρέπει να μας μπερδεύει: η απόσταση μεταξύ της μιντιακής χρήσης της διατύπωσης της ασύμμετρης απειλής από τα κρατικά στόματα (και η συναφής, αποδεδειγμένη, νομίζουμε, παραγωγικότητά της) και η πραγματικότητα της διεκπεραίωσης της «αντιμετώπισής» της. Η πραγματικότητα της κρατικής μεταναστευτικής πολιτικής είναι βαθιά, ουσιαστικά, εγγενώς πολεμική τις τελευταίες τουλάχιστον δύο δεκαετίες. Στρατιωτικοποίηση της εργασίας, όχι μόνο στα σύνορα, όχι μόνο στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, όχι μόνο στα ναυάγια, όχι μόνο στο θάνατο, αλλά κυρίως και καθολικά στην επικράτεια της ζωής.

Ότι τα περιεχόμενα του πολέμου διαχέονται μέσα στην μεταναστευτική πολιτική και το αντίστροφο, όπως προσπαθήσαμε να δείξουμε παραπάνω, σημαίνει να δούμε πιθανότητες ανταγωνιστικής πολιτικής όχι εκεί που είναι το σύνορο, εν προκειμένω ο Έβρος, αλλά εκεί που εμφανίζεται το σύνορο σαν μέθοδος:

α) αν το σύνορο συνιστά την ειδική πολιτική μέ-

θοδο κυκλοφορίας της εργατικής δύναμης στον άξονα της πολιτικής απαγόρευσης και υποτίμησης του φορέα της, τότε είναι στην κρατική απονομή της παρανομίας στους μετανάστες που πρέπει να δούμε την αντιφασιστική πολιτική: Να πούμε χαρτιά στους/στις μετανάστ(ρι)ες σημαίνει να αναγνωρίζουμε την πολυεθνικότητα της εργατικής τάξης και σ' αυτήν την παραδοχή την προοπτική της πολιτικής ανασύνθεσής της που μας αφορά και από συνείδηση και από θέση.

β) αν το σύνορο είναι μέθοδος άσκησης της επιθετικής εξωτερικής πολιτικής του ελληνικού κράτους, αλλά και εμπέδωσης της εθνικής του ενότητας, τότε πρέπει στον αντιτουρκισμό να καταλάβουμε τον αντιιμπεριαλισμό. Τόσο σαν άρνηση της εθνικής αφήγησης και της συστημικής αποδιάρθρωσής της, όσο και της ανάγκης ανάδειξης αυτής της συγκυρίας ως δυναμικά πολεμικής.

γ) αν στα σύνορα μπορούμε να αναγνώσουμε ένα συνεχές δίκτυο ελέγχου και συγκρότησης τεχνολογιών ασφάλειας, τότε πρέπει να στρέψουμε το βλέμμα μας στις δικές μας γειτονίες, στις νέες τεχνο-πειθαρχήσεις, τις μικρο-απαγορεύσεις: από τον έλεγχο του δημόσιου χώρου και τις πλατείες μέχρι τις συγκοινωνίες.

Ο μιλιταρισμός είναι το τρέχον μοντέλο διαχείρισης της πραγματικής κρίσης των αφεντικών (επ' αυτούδες η πολιτική οικονομία της πανδημίας). Είναι, ταυτόχρονα, η κεντρική πολιτική κατεύθυνση του ελληνικού κράτους-κι έτσι μπορούμε να το διατυπώσουμε χωρίς περαιτέρω περιστροφές: είναι κρίσιμο να χαράξουμε μία πραγματική αδιακρίσια μεταξύ αντιφασισμού και αντιμιλιταρισμού. Χρειαζόμαστε έναν αντιμιλιταριστικό αντιφασισμό, όσο κι έναν αντιφασιστικό αντιμιλιταρισμό.

1. Καθημερινή, 25.02.2020, Σκηνικό πολέμου σε Λέσβο και Χίο
2. Καθημερινή, 25.02.2020, Σκηνικό «πολέμου» για τα κλειστά κέντρα - Νέα επεισόδια στη Λέσβο
3. euractiv.gr, 05.02.2020, Πέρασε ο νέος νόμος για την καταγραφή και επιτήρηση των ΜΚΟ από το κράτος, με αιτιολογία την προσφυγική κρίση
4. Καθημερινή, 22.02.2020, Επόμενα βήματα για κλειστές δομές, Τ. Γεωργιοπούλου
5. Έθνος, 28.02.2020, Μορατόριουμ κυβέρνησης - αυτοδιοικητικών: Πιλότος η Σάμος για τις κλειστές δομές
6. Καθημερινή, 17.01.2020, Ε.Ε.: Επιμερισμός ευθυνών για το μεταναστευτικό
7. Καθημερινή, 16.02.2020, Ευρώπη-φρούριο σχεδιάζει η Γερμανία για το «νέο Δουβλίνο»
8. Καθημερινή, 14.02.2020, Ζεεκόφερ: «Κίνδυνος να ζήσουμε δεύτερο 2015»
9. Εφημερίδα των Συντακτών, 29/2/2020, Έβρος: Πρώτη εφαρμογή του δόγματος αποτροπής
10. Καθημερινή, 01.03.2020, ΚΥΣΕΑ: Ασύμμετρη απειλή κατά της Ελλάδας - Τα πέντε μέτρα για την ενίσχυση συνόρων
11. Καθημερινή, 04.03.2020, Μιχάλης Κωσταράκος (πρώην αρχηγός ΓΕΕΘΑ): Τουρκικές υβριδικές επιχειρήσεις στα σύνορά μας: Η εισβολή έχει ήδη αρχίσει
12. Καθημερινή, 29.03.2020, Ο Έβρος ανοίγει νέα εποχή στα ελληνοτουρκικά, Α.Συρίγος
13. iefimerida.gr, 07.03.2020, Μεταναστευτικό: Χρηματοδοτική ενίσχυση από Ε.Ε.
14. ό.π.
15. Καθημερινή, 18.03.2020, Το νομικό οπλοστάσιο της Αθήνας για τον Έβρο
16. «...να δούμε να ευοδώνονται μια σειρά από έργα: η ιδιωτικοποίηση του λιμανιού, για το οποίο υπάρχει ισχυρό αμερικανικό ενδιαφέρον από τον ιδιωτικό τομέα, η υλοποίηση της πλωτής μονάδας FSRU στην Αλεξανδρούπολη, που θα διαδραματίσει τεράστιο ρόλο στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και (της ενεργειακής) ανεξαρτησίας των χωρών της ΝΑ Ευρώπης, η υλοποίηση των αγωγών TAP και IGB που αλλάζουν κυριολεκτικά τον ενεργειακό χάρτη της ΝΑ Ευρώπης και η προοπτική του να καταστεί η Αλεξανδρούπολη ξανά ένα μεγάλο κέντρο logistics και μεταφόρτωσης για την ευρύτερη περιοχή...» Καθημερινή, 7/3/2020, Μ. Πάλμερ: Σταθερή η προσήλωσή μας στο σχέδιο για το λιμάνι Αλεξανδρούπολης
17. Καθημερινή, 06.03.2020, Αμερικανοί αξιωματικοί στα ελληνοτουρκικά σύνορα - Επίσκεψη με συμβολισμούς
18. Carl Schmitt, Πολιτική Θεολογία
19. Max Weber, Η πολιτική ως επάγγελμα
20. W. Benjamin, Για μία κριτική της βίας, εκδ. Ελευθεριακή Κουλτούρα